

НАРОД

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник: КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

БЕЗ УЧЕШЋА НАРОДА

Пољски социјалиста Дашчински држао је један говор у Рајхсрату 28 фебруара ове године, који је важан документ у анализама великог рата. Он је много значајнији с тога, што га је држао Дашчински, који је пре мира у Брест Литовску био један од најревностнијих бранилаца Аустро-Угарске.

Господе, рекао је он, преговори у Брест-Литовску јасно су показали свету, да је немогуће закључити истински мир између империјалистичког и социјалистичког револуционарног покрета. Узалуд је Троцки апеловао на револуционарни немачки дух. Уместо револуционарних батаљона, појавили су се после 9-ог фебруара војници Линсингена.

Збуњена овом тешкоћом да закључи мир између немачког империјализма и руске револуције, немачка је дипломатија прибегла томе средству, што је закључила мир са Украјином.

Кад кажем да је мир закључен између Украјине и немачке дипломатије једно средство против руске револуције, хоћу тиме да назначим, да овај мир има једностран карактер, да су Украјинци били превише слаби, да су њихов уставни услови, правни корени свих њихових установа били превише слаби да би се могло рећи, да се Украјина појавила у Брест-Литовску у својој снази; у осталом она је била подељена на двоје: на Украјину Совјета у Харкову и Раде у Киеву.

И ако питате, како је могуће било закључити мир са једном државом која није била једна ратујућа странка, која није ни имала још војску и која је пре два месеца изјавила да хоће да припада руској федеративној републици, онда ћете схватити цело значење израза, које сам у почетку говора истакао.

Баците само око на географску карту, и видећете, да ли је могуће, да ли може бити истинито, да су две силне царевине, две најјаче војске централне Европе устукнуле пред овом неорганском државом, као што се догодило у Брест Литовску. Други су разлози руководили ове царевине на тај корак, и ти су разлози жалосни за две царевине, тако да осећам за своју дужност, да им обратим пажњу на овај метод дражења народа, метод, који се састоји у сејању мржње између народа. Divide et impera био је у век принцип владајућих да се потиштени никад не сложе. Није ово први пут што се примењује принцип раздвајања народа као правило благостања управљајућих. Али овај мир је очевидан атентат на права разних народа. На преговорима су били делегати Раде па и Совјета украјинског, и Финци а преговори су

се водили на пољској територији а Пољаци ни Литванци нису могли доћи на преговоре. Пољацима се није дозволило да пошаљу своје изасланике и да решавају о судбини Пољске. То је презирање најелементарнијих права народа, које долази до провокације.

Овај мир није закључен вољом народа, јер народи, о чијој се судбини ту решавало, нису били заступљени.

ЈЕ ЛИ НУЂЕН МИР?

Париз. — Поводом изјаве Чернинове и одговора г. Клемансоа, «Иманитес» доноси чланак г. Сембе који између осталог каже: Клемансо је казао истину, одричући ма какву понуду за мир. Ништа се више неби противило његовим погледима на спољну политику, него ли једна понуда овакве врсте. То показује сама идеја његове политике, као и целокупно његово држање. Цео свет је уверен у то. Од њих двојице, Клемансо је тај који је казао истину, чиједан непристрасан човек па чак ни један лојалан неутралца неће у то посумњати.

ЛАМАШОВА АФЕРА

Берн. — У овом моменту постоји у Аустрији афера Ламашова, која узбуђује јавно мишљење не само Аустрије већ и Немачке. Познати правник Ламаш говорио је 27 фебруара у горњем дому врло хрљиво о пангерманистима.

Овај говор оставио је двојструки утисак. Горњи дом, сматрајући да треба да покаже своју лојалност према

Немачкој, професора Ламаша, познатог због слободоумља, изложио је систематском нападу. Вођа овог напада није нико други, већ познати Фридрих, творац лажних докумената у Загребачкој афери.

Фридрих је оптужио професора Ламаша, да је предао аустријском цару меморандум, у коме се говори, да се прекине савез са Немачком по свршетку рата.

Ламаш је изјавио, да људи, који су у стању да предаду цару овакав меморандум, могу га исто тако и да објаве и у осталом да су уображења Фридрихова апсурдна.

Фридрих се овим није задовољио, он је одмах одговорио преко целе бече штампе, да је Ламаш показао овај мемоар извесним личностима а ако Ламаш хоће да изађе на суд части, он ће му именовати ове личности.

Примећује се, да је немачка штампа, која се показала последњих дана јаким нерасположена према Ламашу, спустила тог, од како је у Немачкој избила афера Лихновског.

ОДЛАЗАК ПОСЛАНИКА

Лондон. — Јављају из Вашингтона, да се посланства, турско и бугарско, почињу да спремају за пут, пошто ће на идућем састанку Конгреса Вилзон објавити рат Турској и Бугарској.

ПОЛИТИКА ЈАПАНА

Лондон. — Јављају из Токија: У једном извештају у парламенту министар спољних послова је изјавио, да јапанска влада мисли да потпуно остане неутрална у унутрашњој политици Русије.

Руски је народ слободан — рекао је министар — да изабере коју хоће форму владавине, али немачко продирање у Русију не може бити индиферентно за Јапан. У случају да сигурност и животни

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Амстердам. — Пораз, који су Немци претрпели на западном фронту, познат је народу немачком. Немачка штампа сматра, да је ово последња борба на живот или смрт.

Париз. — Према информацијама париских листова, Клемансо се састао на фронту са генералом Фоком, који му је објаснио војничку ситуацију и дао обавештења о способности, коју су показали остали савезнички генерали приликом два последња немачка напада. Клемансо је врло задовољан излагањем генерала Фока. У идућем ратном савету у Версаљу санкционисаће се постављање генерала Фока.

Цирих. — Дописних «Фоситс Цајтунга» јавља, да је жестина борбе против Енглеза и Француза постајала све већом па опадала како се уопште и претполађало. Око положаја воде се са Французима и Енглезима најогорченије борбе прса у прса.

Сви немачки дописници говоре о огромном учешћу авиона и балона у борби. На стотине и стотине парају ваздух, гађајући са нечувеним самопрегорењем из митраљеза трупе, спуштајући се до саме земље и бомбардујући установе у позадини и бијући се међу собом.

Лондон. — Нигде није примећено присуство Бугара на западном фронту. Ову лажну вест пронели су заробљеници немачки, да би показали Савезницима да су они у добрим односима.

Рим. — Целокупна немачка штампа показује зебњу немачког народа за исход офанзиве.

«Франкфуртер Цајтунг» објављује следеће карактеристичне податке: Од Северног Мора до швајцарске границе, борбе се развијају са огорченошћу. Французи и Енглези бране се добро, захваљујући маневрима генерала Фока.

Лондон. — Дописник «Дејли Мела» јавља: «Задатак тежак и успешан, који су

лицта гуја и кобра, који су били специјалитети његове садање струке и зажали за некадашним библиским временом, када су змије заводиле жене!

КАРТЕ ИЗ СРБИЈЕ

Давид Крајиновић, благајник покретне арт. радионице пошта 414 моли свакога онога, који би што знао о ниже именованим војницима да га извести, како би им могао послати карте, које су за њих из Србије стигле:

Јовановић Љубомир, болничар од сестре Милеве Антонијевић из Ковачевца.

Маричић Божидар, артиљерац од жене Маре из Ратара.

Мартиновић Влајко, од Мице из Смедерева.

Матић Данило, од жене Полекије из Марковца.

Милојевић Огњан, од жене Савке из Селевца.

службе, која је Франсоазу приближавала чувара слона; њено срце је претпостављало бојажљивог чувара плавих брчића. Али ко би смео признати да нешто осећа према човеку, који живи беспрекидно у гадној пештери шампанза и макака!

Она се задовољавала да, при повратку, прође поред одељења за мајмуне и да поздравли без милосрђа униженог сиромашка који је, припијен уз прозорско окно, из даљине, жалосно присуствовао триумфу свога поноситог супарника.

Два месеца пробоше, и млада бона би се најзад одвајала брачним понудама укротитеља слона, и то само из гордости, да се не изродише неочекивани догађаји, о којима се не може мислити, а да се не пот-

гично да се заврши, слон би убијен, да се не би утврдило због чега су наступиле извесне промене у некада мирном карактеру његова грозна ученика.

У исто време — чудноватом игром случаја — чувар мајмуна, коме је љубав донела бољу срећу, би, после дугих интрига и благодарећи политичком утицу, постављен за главног чувара егзотичких стакларара.

Најзад се све удесило, јер ништа више није спречавало лепу бону да пусти своје срцу на вољу: она се вери са заводљивим плавином чуваром у сенци од Chamogeros excelsa и Arafia rarugifera.

Словоодац унижен, из немилости смештен у Павиљон рептилија, виде је где прође с презрењем и одвратношћу поред слага-

ФЕЛТОН

МИГУЕЛ ЗАМАКОИС: ДВА СУПАРНИКА

Пред њоме је корачао достојанствено један човек дугих бркова, обучен у униформу са сребрним дугмадима, држећи као скиптар неку врсту малог гвозденог копља.

Овај знаменити човек, који се кретао усред општег дивљења, био је баш онај црноманаста човек од прекјуче и Франсоаза је биле горда, што га је познавала.

Међутим словоодац је тако исто познао младу бону. Смешно се на њу и пред свима указа јој, ову сјајну почаст: заустави слона, стаде пред њега и учинивши један заповеднички покрет рече: «Отворите, Ханибале, отворите».

Животиња забаци сурлу преко своје главе, а чувар једним покретом као на кугли, убаци у разјапљену чељусти велики комад хлеба. Трома шетња поче изнова, пошто је мала бона управила галантно слоноводцу поглед пун дивљења и захвалности.

Од тога дана Ботаничко-Зоолошки Врт постаде славом место за шетање четворогодишњем детету. Три пута недељно, мада је из ужаса од ове врсте забаве добијао морску болест, био је осуђен на по једну шетњу на слону, јер то је дозвољавало његовој бони да се шета поред човека црних бркова.

У истини, то је била драж

сети на стихове Виктора Ига:

Победа крила ватрених, као и амбиције остварене, Задражавају се у нама тако, као тиге на крововима.

Једне недеље, догодила се ова невероватна ствар: Ханибал, слон дотле тако миран и послушан, натоварен децом, у једном изненадном наступу помаме, јуријући као луд кроз врт, разби баријере, претури темеље, разруши колибе, смрви једног добра канадског и једног дивљег овна, док га најзад једва савладаше десеторица помоћника, који дотрчаше са колима и конопцима. Може лако да се замисли какво је лудило и страх обузело мајке и служавке. Франсоазу, чије је дете било међу путницима подигоше онесвешћену.

После овог непријатног догађаја, који је могао тра-

жбе, која је Франсоазу приближавала чувара слона; њено срце је претпостављало бојажљивог чувара плавих брчића. Али ко би смео признати да нешто осећа према човеку, који живи беспрекидно у гадној пештери шампанза и макака!

Она се задовољавала да, при повратку, прође поред одељења за мајмуне и да поздравли без милосрђа униженог сиромашка који је, припијен уз прозорско окно, из даљине, жалосно присуствовао триумфу свога поноситог супарника.

Два месеца пробоше, и млада бона би се најзад одвајала брачним понудама укротитеља слона, и то само из гордости, да се не изродише неочекивани догађаји, о којима се не може мислити, а да се не пот-

жбе, која је Франсоазу приближавала чувара слона; њено срце је претпостављало бојажљивог чувара плавих брчића. Али ко би смео признати да нешто осећа према човеку, који живи беспрекидно у гадној пештери шампанза и макака!

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

извршиле наше тобџије заслужује сваку хвалу. Они су направили пустош у редовима немачке пешадије.

Један пример: Код Мезиера две су батерије биле управљене на знатне контингенте трупа, које су се прикупљале за напад. Једна је батерија сипала ватру на одстојању од хиљаду метара, а друга на хиљаду и шест стотина метара. Покољ је био страхан. Један је официр изјавио: Потпуно смо их разнели и напад који се спремао није могао ни да отпочне».

Лондон. — Ратни дописник Гипс јавља:

»У другој фази битке непријатељ је претрпео нове тешке губитке. У свакој пешачкој борби наносили смо му ужасне губитке. Одважност и издржљивост наше пешадије за време ових трагичних дана била је толика, да је осујетила непор немачке војске. Никаква хвала није доста велика за енглеске и шкотске дивизије и за остале, које без починка и без сна за више дана и ноћи издржале горостасне фаланге.

За наше тобџије нема хвале, која би пристајала њиховом непрекидном напору. Ни официри ни војници који су око топова нису се штедили, само да заштите нашу пешадију и да униште непријатеља. Гледао сам тобџије за време борбе. Дивим се њиховој хладнокрвности. Ако се одржала непрестано палба, треба захвалити послужу, која је доводила мунициона кола, да је увек код сваке батерије било брдо од граната, те су нанели ужасне губитке непријатељу. Благодарети њима, никада није слабила пешадијска и митраљеска ватра.

Лондон. — (званично) У шуми Авен наше су трупе славодобитним контранатадима повратиле изгубљене положаје. Доцније истога дана, непријатељ је поново напао на наше положаје насрам Албера, али је био одбијен а други његов напад у ноћи јужно од Евитерна потпуно је сломљен нашом артиљеријском ватром. Малим операцијама јужно од Соме у зору поправили смо наше положаје.

Лондон. — Највећу енергију показали су авијатичари. Није претерано ако кажемо да су на неким секторима они држали линију.

Париз. — Нова офанзива Немаца на фронту енглеско-француском није нас ни мало изненадила. Она је отпочела артиљеријском ватром између Оазе и Соме, а нарочито северно од Мондидеа.

Напад који је извршен, далеко је од тога да се срани по јачини са ранијим

Дужина нападаог фронта је 15 км, а број нападача се осетно смањило. Немцима је био циљ да се дочепају железничке линије која иде за Амьен, у чему су потпуно пропали. Промашени циљ и огромни губитци проузрокују ново разочарење за непријатеља.

ПОБУНА ПУКОВА

Париз. — Према »Рајнише унд Вестфалише Цајтунг« легије пољске су распуштене због побуне, због непокорности и дезертирања војника.

КРИЗА У АУСТРИЈИ

Рим. — Јављају из Цириха, да је ситуација владе у Аустрији озбиљно уздрмана, поводом антисловенских декларација, које је учинио Чернин. Чешки посланици тражили су распуштање Рајхсрата, у случају да влада не донесе одлуку по њиховим предлозима.

ИЗ РУСИЈЕ

Париз. — Јављају из Петрограда, да се борбе продужују у Украјини, између Немаца и Украјинаца. Немци, наступајући од Харкова заузели су железничку пругу, која води у Кјутианга(?)

Петроград. — Изгледа да је болшевичка влада озбиљно одлучила, да поново створи војску, коју је уништила политика Совјета. Народни комесари и њихови војни саветници састали су се пре неколико дана, да већају о организацији дрвене војске. Неки министри мишљења су, да је потребно, да се за официре установи обавезна војна служба. Са своје стране, официри су спремни да на то пристану, али под условом, да им се да потпуна слобода у питању дисциплине. Совјети предлажу, да официри буду само инструктори и да не врше никакву особиту власт. Од решења тога питања зависи и вредност будуће војске. Болшевици мисле да регрутују само сељаке и раднике. Већ су многи инструктори упућени у вароши и села и обука је отпочела. Болшевици се надају, да ће им Америка помоћи да наоружају и опреме ову војску.

ГУСАРИ НА ПАЦИФИКУ

Вашингтон. — Једна америчка ратна лађа запленила је на Пацифику један ауто-чамац дуг 18 метара, у коме су били немци са оружјем. Чамац је био изашао из једног америчког пристаништа у циљу да нападне трговачке лађе на Пацифику.

МИР СА РУМУНИЈОМ

Цирих. — Довијају се нови подаци о економском споразуму између Румуније и централних држава. Мађарски министар трго-

вине, Серени, изјавио је »Пешти Напду«, да се Аустро-Угарска у преговорима са Румунијом руководила жељом, да увери Румуне, да њихова будућност зависи од срдачних односа са Аустријом и о потреби, да се у будуће осигурају граница и материјални интереси Аустро-Угарске. Из Серенијевих речи види се, да су се представници централних сила трудили, да осигурају за себе одлучан утицај на економски живот Румуније после рата, и да добију апсолутну контролу над дунавском пловидбом. Немачка је добила од Румуна веома велике концесије. Како јавља »Франкфуртер Цајтунг«, Немачка ће експлоатисати румунску петролеумску индустрију за 99 година. На тај ће начин вели лист — Немачка наплатити један део трошкова, које јој је проузроковала Румунија, поред тога, централне силе неће исплатити Румунији реквизиције у вредности од преко једне милијарде. Дошло је до потпуног споразума у питању о територијалним концесима Аустро-Угарској и Бугарској.

СНАБДЕВАЊЕ

Париз. — Из Вашингтона: Пошто Немачка не одобрава Швајцарској увоз жита америчког, то су Сједињене Државе допустиле, ако је то потребно, Швајцарској, да узме америчко жито од Француске, а то ће Сједињене Државе одмах попуњити.

ДРЖАЊЕ ЧЕРНИНОВО

Париз. — Према информацијама из сигурних извора добијених у Швајцарској »Ган« доноси: Граф Чернин је у току рата предузимао извесне дипломатске кораке који се нису

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Ноћ је прошла у артиљеријској акцији, која је нарочито била јака на левој обали Оазе. Извидничка одељења француска била су врло активна и довели су заробљеника. На левој обали препад немачки је пропао.

23 сата. — Преко дан су Немци наставили притисак северно од Ајет у области Курси. Француски истакнути делови дали су отпор и успорили кретање Немаца, који су били бројно много надмоћнији, наневши им озбиљне губитке. На Соми и између Мондидеа и Ноајона није било никакве пешадиске акције. Доста жива артиљеријска акција са обе стране. У Вогезима је пропао један немачки препад северно од Тет де Фо. Непрекидна канонада на осталом делу фронта.

Амерички фронт. — У четвртак у вече непријатељ је покушао да уђе у наше линије на два места. Први напад

допадали Немачкој, али које је она знала. У жељи да придобије наклоност Берлина, Чернин је изјавио жаљење поводом ових корака и покушао да баца одговорност на Француску; »Ган« сматра с друге стране да је Чернин напао Клемансоа по наређењу из Берлина, да би као накнаду за то од Немачке добио дозволу за нова присвајања Аустрије у Пољској.

Дневне Вести

ИЗ СКУПШТИНЕ

Кандидати опозиције за скупштинске потпредседнике били су Милутин Станојевић и Марко Ђорђевић.

ОТПУТОВАО

Гувернер Солуна г. Аргиропулос отпутовао је данас у Атину.

НАЈЛЕПШИ ПОМЕН

Милутин Т. Милосављевић положио је Друштву за заштиту деце 50 франака и уписао за члана утемељача свог покојног оца Васу Радовановића трговца из Раче и бив. народног посланика.

СА ОПШТЕЊА

Код рез. кап. П кл. Милана Иконића, Министарство Војно има карту из Србије Миладин Марковић, из Горовича, од Живке Спасојевић из Трнавe, округ крагујевачки.

Перо Вученовић добровољац, тражи Николу Вујића добровољца из Доберљина (Босна), и моли свакога, који шта о њему зна да га извести на адресу З, 4, бр. п. 28.

је врло лако одбијен, а у другом смо дозволили непријатељу да се приближи бодљикавим жицама, па смо одмах отворили ватру, а затим је пешадија америчка извршила напад и одбила нападаче. Прва линија непријатељева је напуштена и он се повукао у заштитну линију. Артиљерија америчка је одговарала јаким ватром непријатељевој артиљерији и уђуткала је две његове батерије.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Изузимајући извесну активност непријатељеве артиљерије на разним тачкама фронта, а специјално у околину Бикој, ничега важнијег на осталом деловима фронта.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

На целом фронту обострана артиљеријска ватра. На висоравни Азиаго енглеске су патроле нападе на разне тачке непријатељске истакнуте линије, уништиле нека непријатељска одељења и довели заробљеника.

Рим. — На конгресу представника потиштених народа у Аустрији који се данас отвара у Риму, присуствује и француски министар Франклин Бујон.

Париз. — За последњих три дана велики број америчких трупа искрцао се у Француској.

Берн. — Чернин је отпутовао за Букурешт.

Париз. — »Пти Журнал« јавља, да је покрет непријатељевих трупа на сектору Белгијанаца постао врло активан. Хинденбург и Лудендорф су у Спа. Превоз путника је прекинут.

Париз. — Француски критичари су врло оптимистички расположени у изход битке на западном фронту, и држе да ће генерал Фок бити у стању, не само да заустави напад непријатељев, већ и да му заузме цео терен, који је до сада испуштен.

Штокхолм. — Рајден, шведски министар, говорећи у Малмоје 18 марта поводом споразума енглеско-шведског рекао је: У размену за један део шведске трговачке флоте, Енглеска ће дати милион тона различитих намирница, од којих ће три четвртине бити брашно.

Рио де Женеиро. — Један официр марински, Бразилијанац Марк Азеведо, пронашао је апарат против сумарена. Probe које су вршене дале су извршене резултате.

Берн. — Немачка штампа се труди да прикрије пораз на западном фронту, говорећи да је напад био само маневар.

Лондон. — У Институту Смолни у Петрограду не верује се, да је престоница у опасности од Немаца. Командант руске флоте у Елзинфорсу тражи је обавештења од Немаца о намерама према Русији.

Амстердам. — Из Лајпцига јављају »Келнише Цајтунг«: Председник независне социјалистичке странке у Лајпцигу Рикард Линпински ухапшен је; окривљен је, да је помагао да се растурају прогласи за штрајк. Више других чланова социјалистичке независне странке у Лајпцигу, међу њима и три општинска одборника већ су ухапшени због исте ствари.

Париз. — Број трупа немачких које оперишу у Украјини је 10.000, који су повучени с фронта румунског.

Вашингтон. — Енглеска штампа придаје велику важност, предлогу који је пред Сенатом америчким о објави рата Турској и Бугарској. Врло је ве-

роватно да ће рат одмах бити објављен.

Берн. — Неспоразум између Турака * и Бугара постоје врло заоштрени. Јављају за крваве сукобе између једне и друге стране.

Лондон. — Галски принц, који је посетио западни фронт и присуствовао борбама, вратио се у Енглеску.

Лондон. — Пошто су Сједињене Државе одобриле реквизицију холандских лађа које су се налазиле у америчким водама, и енглеска ће влада одмах предузети сличне мере за холандске лађе које се налазе у енглеским пристаништима.

Лондон. — Министарство војно у споразуму са Савезницима објављује, да је од почетка рата па до краја 1917. укупна статистика сумаренског рата оваква: Енглески губитци 7.079.402 тоне, страни 4.748.080 тона. Нова израда и узапаћене непријатељске лађе дале су Енглеској 3.811.555 тона, а осталима 5.383.720 тона. Чист губитак у целом свету 2.639.297 тона. У 1918 ценимо да ће се саградити још 1.800.000 тона.

Вашингтон. — Поводом годишњице уласка у рат Сједињених Држава, Вилзон је држао јуче велики говор, у коме је рекао: Немачкој опасности има само један одговор: искористити савезничку снагу до потпуног триумфа права и слома сваког егоистичног господарства.

Немачки управљајући кругови су већ показали да њихови принципи нису правда и слобода већ аутократија и тиранија. Ако би пропашћу свог садашњег напада Немци предложили услове повољне и праведне само за Француску и Белгију, то не би били праведни услови јер ми хоћемо мир правичан за цео свет.

МАЛИ ОГЛАСИ

Српски Магадин — Душана Стојановића, улица Маврахија Линово бр. 36, у непосредној близини хотела »Париза«. Има на стоваришту разне сорте гарантирано чистог природног вина у бурадима и флашама, које нарочито препоручује српским менаџима. Магадин је обилно снабдевен коњаком, ликерима, ракијом и осталим робом. Продаја на велико и на мало. Цене умерене. —10

Српско Трг. Друштво. Улица Александра Великог број 7, обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Препоручује нашем свету, да се користи услугама ове новчане установе за све своје послове. Врши на својој благајни размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.